

Voorbeeldzorgplan Stomazorg

Voorbeeldzorgplannen

Dit voorbeeldzorgplan is met nadruk een *voorbeeldzorgplan* en geen *standaardzorgplan*. Verpleegkundigen en verzorgenden kunnen het plan als hulpmiddel gebruiken bij het assessment en bij de uitvoering van de zorg. Met dit plan maak je een plan op maat voor een individuele cliënt. Dit betekent dat je bewust kiest wat wel of niet van toepassing is. Het voorbeeldzorgplan combineert de Omaha-systematiek met inhoudelijke landelijke richtlijnen en expertise uit het veld. Naast gebied-soort actie-actievlak staan in de specificatie puntsgewijs de relevante onderdelen van deze landelijke richtlijnen. Zo gebruik je als zorgmedewerker niet alleen de Omaha-systematiek, maar neem je ook op een eenvoudige en snelle manier kennis van de actuele standaarden en toets je je individuele zorgplan met het voorbeeldzorgplan en de actuele kennis.

Werkwijze

Het voorbeeldzorgplan omvat alle mogelijke aandachtsgebieden met alle mogelijke interventies. Dit zijn er dus veel. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat alle aandachtsvelden en interventies worden overgenomen in een individueel zorgplan. Per onderdeel kijkt de zorgmedewerker wat wel en niet past bij de eigen cliënt in zijn context. Ook kan de zorgmedewerker de specificaties aanpassen voor het op maat maken van het plan. Omaha zorgt voor eenheid van taal en het gebruik van voorbeeldzorgplannen stimuleert dit nog verder. Maar geen cliënt is hetzelfde, dus het blijft zaak dat verpleegkundigen en verzorgenden goed kijken naar de cliënt en blijven nadenken over de zorg. Het voorbeeldzorgplan kan daarbij dienen als ondersteuning, niet om te sturen.

Er zijn voorbeeldzorgplannen beschikbaar van ruim 20 veelvoorkomende onderwerpen in de VVT. We hebben ze gemaakt met (wijk)verpleegkundigen van Allertzorg, Amstelring, Buurtzorg, Marente, Surplus, Thebe, Zorgaccent en Zorgbalans. De voorbeeldzorgplannen zijn alleen beschikbaar voor leden van de stichting Omaha System Support en te downloaden via het ledendeel op **www.omahasystem.nl**.

Voorbeeldzorgplan Stomazorg

Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Omgevingsdomein			
<i>Inkomen/financiën</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Financiën	Aandacht voor financieel aspect: dure materialen, (deels) zelf betalen of hoge eigen bijdrage (afhankelijk van verzekeringsvorm)
<i>Inkomen/financiën</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Werk	Aandacht voor werksituatie:: <ul style="list-style-type: none"> • Toileetvoorzieningen, arbeidsomstandigheden, re-integratie • (Stimuleren) contact bedrijfsarts en werkgever
<i>Omgevingshygiëne</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Materialen (verbruiksartikelen)	Stomamateriaal bewaren op kamertemperatuur, in afgesloten box
Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Psychosociaal domein			
<i>Geestelijke gezondheid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en verwerking • Gevolgen van stoma
<i>Geestelijke gezondheid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Geestelijke zorg	Begeleiden bij: <ul style="list-style-type: none"> • Confrontatie met geur, stoma en blijvende gevolgen • Schaamte • Stress en angst • Psychosociale problemen Ondersteuning zelfmanagement
<i>Geestelijke gezondheid</i>	MB Monitoren / Bewaken	Geestelijke zorg	Monitoren van geestelijke gezondheid

Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en verwerking • Gevolgen van stoma
Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Geestelijke zorg	Begeleiden bij ziekteproces: <ul style="list-style-type: none"> • Confrontatie met stoma en blijvende gevolgen • Stress en angst • Psychosociale problemen
Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – mentaal/emotioneel	Signaleren overbelasting
Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Voeding, beleid/balans	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Colonestoma <ul style="list-style-type: none"> ○ Belang van vezelrijke voeding ○ Let op gasvormende voeding ○ Voldoende vochtinname • Ileostoma <ul style="list-style-type: none"> ○ Mineralenbalans ○ Voldoende vochtinname • Urostoma <ul style="list-style-type: none"> ○ Herstel zuurbalans door vitamine C- rijke voeding ○ Voldoende vochtinname
Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Stomazorg	Instructie mantelzorger: <ul style="list-style-type: none"> • Verzorging van de stoma • Inspectie van de huid
Seksualiteit	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Begeleiden bij: <ul style="list-style-type: none"> • Seksuele problemen, bijvoorbeeld door afkeer van stoma
Seksualiteit	CM Case-managen	Zorg door psycholoog/ maatschappelijk werk	Doorverwijzen naar seksuoloog
Sociaal contact	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – mentaal/emotioneel	Monitoren signalen sociaal isolement door schaamte

Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Fysiologisch domein			
<i>Besmettelijke/infectieuze conditie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Infectiepreventie	Infecties voorkomen (persoonlijke hygiëne, handen wassen, beschermingsmiddelen, enz.) Let bij urostoma op urineweginfectie
<i>Darmfunctie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Darm zorg	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • Afwijkende frequentie, consistentie en kleur van ontlasting • Bloed in ontlasting • Krampen en gasvorming • Pijnlijke ontlasting
<i>Darmfunctie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Stoma zorg	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • Soort materialen • Gebruikmaken van materialen • Schoonmaken stoma Gebruikmaken van stappenplan
<i>Darmfunctie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Darm zorg	Irrigeren van het colon (darmspoelen) volgens voorschrift
<i>Darmfunctie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Stoma zorg	Vervangen stomamaterialen (plak, zakje) Reinigen van de huid
<i>Darmfunctie</i>	CM Case-managen	Materialen	Contact met leverancier over stoma-benodigdheden
<i>Darmfunctie</i>	CM Case-managen	Zorg door verpleegkundige	Contact stoma-verpleegkundige
<i>Darmfunctie</i>	CM Case-managen	Zorg door voedingsdeskundige/ diëtist	Contact voedingsdeskundige/ diëtist

<i>Darmfunctie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Observeren: <ul style="list-style-type: none"> • Afwijkende frequentie, consistentie en kleur van ontlasting. • Bloed in ontlasting • Krampen en gasvorming • Pijnlijke ontlasting • Zijn de hulpmiddelen passend
<i>Huid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Anatomie/fysiologie	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • Belang van gezonde huid rondom stoma • Voorkomen lekkages (hoger risico op lekkage bij cliënten met een dubbelloops ileostoma en behandeling met chemotherapie). Ondersteuning zelfmanagement
<i>Huid</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Signalen/symptomen - fysiek	Lekkage voorkomen door juist materiaal: <ul style="list-style-type: none"> • Opvulmateriaal (pasta, ringen) Huidbescherming: <ul style="list-style-type: none"> • Barriërecreme • Hydrocolloid poeder Vermijden van zeep: pH neutrale waslotion
<i>Urineweg-functie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Blaas zorg	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • helderheid en kleur van urine • vlokken in urine • Sterk ruikende urine
<i>Urineweg-functie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Stoma zorg	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • Soort materialen • Gebruikmaken van materialen • Schoonmaken stoma Gebruikmaken van stappenplan
<i>Urineweg-functie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Stoma zorg	Vervangen stomamaterialen (plak, zakje) Reinigen van de huid
<i>Urineweg-functie</i>	CM	Materialen	Contact met leverancier over stoma-benodigdheden

	Case-managen		
<i>Urineweg-functie</i>	CM Case-managen	Zorg door arts/specialist	Contact uroloog
<i>Urineweg-functie</i>	CM Case-managen	Zorg door verpleegkundige	Contact stoma-verpleegkundige
<i>Urineweg-functie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen - fysiek	Let op bij Ileostoma: <ul style="list-style-type: none"> • hoge stomaproductie (high output) met risico op dehydratie of nierfalen. • hoger risico op dehydratie bij cliënten met een dubbelloops ileostoma en behandeling met chemotherapie.
Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Gezondheids- gerelateerd gedragsdomein			
<i>Fysieke activiteit</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Oefening en beweging	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Belang van juiste tiltechniek (voorkomen van littekenbreuk/stomabreuk -parastomale hernia-) • Belang van beweging
<i>Fysieke activiteit</i>	CM Case-managen	Continuïteit van zorg	Samenwerking met/verwijzen naar ergo-/fysiotherapeut
<i>Gezondheidszorg supervisie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Signalen/ symptomen fysiek	Advies en voorlichting over preventieve maatregelen ter voorkoming van parastomale hernia: <ul style="list-style-type: none"> • Leefstijladviezen (voeding, vocht, vezels, niet roken, voorkomen gewichtsschommelingen) • De eerste drie maanden na de operatie geen zware belasting van de buikwand (niet zwaar tillen en geen buikspieroefeningen) • Preventief gebruik van licht ondersteunend ondergoed • Bij zwaar tillen/ zwaar werk ondersteuning van de buikwand met een steunhulpmiddel

			<ul style="list-style-type: none"> • Voorkom verhoogde abdominale druk (door bv hoesten, niezen) en ondersteun de buikwand met de hand of een kussen bij hoesten of niezen
<i>Medicatie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Medicatie werking en bijwerking	Advies en begeleiding over klysma, laxantia en antibiotica
<i>Medicatie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Medicatie toediening	Toedienen medicatie volgens voorschrift en medicatietoedienlijst: <ul style="list-style-type: none"> • Klysma • Orale laxantia • Diarreeremmer • Antibiotica
<i>Medicatie</i>	CM Case-managen	Medicatie coördinatie/bestelling	Medicatie bestellen
<i>Medicatie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Medicatie coördinatie/bestelling	Nagaan of cliënt of mantelzorger in staat is zelf voor medicatie te zorgen
<i>Medicatie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Medicatie werking en bijwerkingen	Bewaken: <ul style="list-style-type: none"> • Werking medicatie • Is cliënt of mantelzorger in staat medicatie op de juiste wijze toe te dienen? Signaleren: <ul style="list-style-type: none"> • Bijwerkingen
<i>Slaap- en rust patronen</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Rust / slaap	Adviseren over: <ul style="list-style-type: none"> • Goede houding • slaaphulpmiddelen
<i>Voeding</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Voeding, beleid/balans	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Colostoma <ul style="list-style-type: none"> ○ Belang van vezelrijke voeding ○ Let op gasvormende voeding ○ Voldoende vochtinname • Ileostoma <ul style="list-style-type: none"> ○ Mineralenbalans

			<ul style="list-style-type: none"> ○ Voldoende vochtinname ● Urostoma <ul style="list-style-type: none"> ○ Herstel zuurbalans door vitamine C- rijke voeding ○ Voldoende vochtinname
Voeding	CM Case-managen	Continuïteit van zorg	Samenwerking met diëtist <ul style="list-style-type: none"> ● Regelen van voeding
Voeding	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen - fysiek	Screen de voedingstoestand. Gebruik evt. een meetinstrument. <ul style="list-style-type: none"> ● Gewicht ● Controleer op uitdroging ● Verwijs bij voedingsrisico naar een diëtist (in overleg met behandelaar)

Richtlijnen:

[Richtlijn Stomazorg Nederland V&VN Stomaverpleegkundigen 2012 Herziening 2018](#)

Vilans KICK-protocollen

www.zorgvoorbeter.nl

[Stomavereniging](#)